

Daarom ben ik zo blij, dat het Kees, ondanks grote lichamelijke en geestelijke inspanning, op zijn ziekbed nog gelukt is de 'inleiding' te schrijven voor de herdruk van de albums 'Lente', 'Zomer', 'Herfst' en 'Winter', die dit najaar zullen verschijnen. Met een verwijzing naar mijn laatste bezoek aan Thijssse durf ik te zeggen dat Thijssse zelf geen waardiger voortzetter van zijn werk gewent zou hebben.

Mede door zijn wekelijks rubriek in het Algemeen Dagblad, die hij jarenlang verzorgd heeft en die hem in contact bracht met vele mensen, wordt het verscheiden van deze auteur in heel ruime kring betreurd. Zijn vele vrienden denken met weemoed en dankbaarheid terug aan een warmvoelend en trouw medemens en hun gedachten gaan daarbij vanzelfsprekend in grote sympathie uit naar zijn weduwe, die hem in de laatste jaren tot zo'n grote steun geweest is.

Kees Hana is gestorven. Door zijn werk zal zijn naam, vooral in onze kring, nog lang voortleven.

J. A. Nijkamp

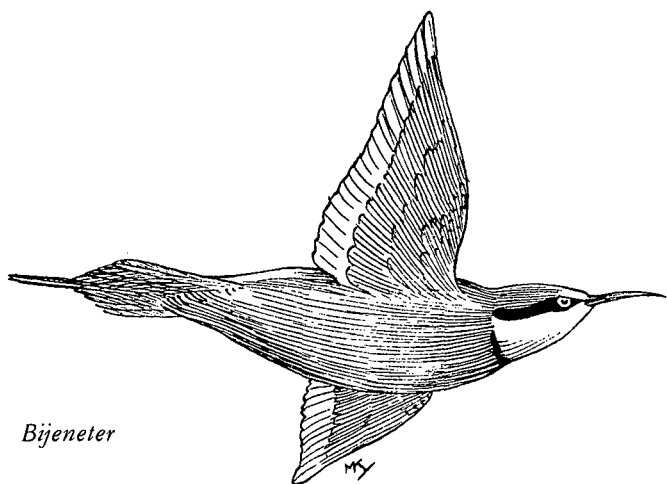
M. J. Ch. Kolvoort

Vogelwaarnemingen op Corsica

Het is natuurlijk maar een vage indruk die je van de vogelwereld van Corsica krijgt als je gedurende veertien dagen op dat prachtige eiland een serie excursies meemaakt, die hoofdzakelijk gericht zijn op de kennismaking met de plantenwereld in de verschillende landschappen. Op die excursies werden vanuit de bus bijvoorbeeld 'en passant' wel eens vogels gesignaleerd, vooral op de telefoondraden langs de wegen. Dan kreeg je weer jeugdherinneringen uit eigen land, waar je vroeger ook zo menige Geelgors, Roodborsttapuit of Boompieper op de draden zag zitten. Boompiepers konden we echter op Corsica niet verwachten, die zijn daar alleen maar doortrekkers volgens de tabel in 'Vogels kijken in Europa'. De enige pieper die we er ontmoetten, was de Duinpieper, die vlak bij ons hotel zijn domicilie gekozen had in een ruig, zandig gebied, waar hij dus wel thuis hoorde. De Geelgors is op Corsica vervangen door de Cirlegors en die is daar dunkt ons wel even algemeen als de Geelgors bij ons vroeger. Op gorzenmanier zat hij met zijn kop in zijn nek zijn simpel liedje te zingen, een reeks gelijke toontjes als van de Geelgors, maar zonder die karakteristieke uithaal. Roodborsttapuiten waren er volop, weinig schuw, zodat je goed de gelegenheid kreeg de fraaie mannetjes te bekijken, met hun witte kraagje, dat zo scherp afsteekt tegen het zwart van de kop.

Maar talrijker en kleuriger nog waren de Putters. Als we daaraan denken dan klinken ons hun twinkellende lokroepjes nu nog in de oren. Eens zagen we een Putter met een geheel witte kruin en nek. Even sta je dan te kijken: wat is dát nou? Maar de omringende soortgenoten helpen je dan al gauw op weg om hem te herkennen als een gedeeltelijke albino.

Ons hotel lag eigenlijk voor vogelaars wel bijzonder gunstig. Vanuit je kamer was al heel wat waar te nemen, al ging je alleen maar op de geluiden af. In de vroege ochtend hoorde je soms de eentonige roep van een Hop. Nachtegalen schenen hun best te doen om ons uit de slaap te houden en eenmaal hoorden we zelfs het geratel van een Nachtzwaluw. Overdag zag je vaak Bijeneters op insektenjacht boven de bomen van de tuin van het hotel. Tegenover het hotel was een open maquisgebied, gedeeltelijk verworden tot een bungalowpark en even verder een wat rommelig terrein met prachtige oude Kurkeiken, een ruïne van een stenen gebouwde en een kadaver van een omgekeerde auto, verder met een paar kleine begroeide plasjes, waar o.a. *Orchis laxiflora* volop stond, vol dikkopjes en kwakende padjes en kikkers in de avond. Een ideaal oord voor ons om vóór het ontbijt of na de 'officiële' excursies wat te struinen. Dat leverde allerlei interessante waarnemingen op.

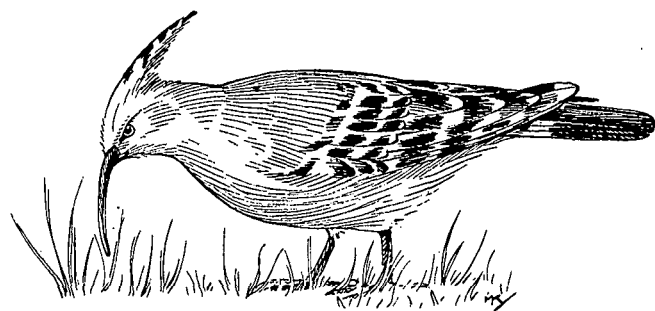

Bijeneter

Daar huisden de tropisch gekleurde Bijeneters, die in hun vlucht met verrassende wendingen vaak aan grote zwaluwen deden denken. Prachtig kwamen de felle groene, gele en bruine kleuren dan uit tegen de donkere achtergronden van de Kurkeiken. Nog mooier, als ze in de vroege ochtendzon, gezeten op een dode tak, afstaken tegen de grijze bergheellingen in het verschiet. In zandhellingen vonden we veel gaten, die waarschijnlijk eens door hen bewoond werden. Maar nimmer zagen we

een Bijeneter zo'n gat invliegen of eruit komen en omwonenden vertelden ons, dat hun nestplaats hogerop in het achterland gezocht moest worden. Ze noemden ze 'Voyageurs d'Afrique'. In 'Kist' heten zij in het Frans 'Guêpiers d'Europe'. Of ze jacht maakten op de daar talrijk rondvliegende grote Dolkwespen (*Scolia flavifrons*) konden we niet met zekerheid vaststellen. Ze zochten hun prooi zowel hoog in de lucht als dicht bij de grond, daarbij voortdurend een karakteristiek 'pruur' roepend.

Daar kreeg je de kans om in het gezichtsveld van je kijker tegelijk een Bijeneter en een Hop te zien te krijgen. Ondanks zijn bonte verenpak was de Hop vaak nog moeilijk te ontdekken als hij op de grond naar voedsel zocht. Nu was het zand haast van dezelfde oranje-bruine kleur als het lijf van de Hop, dus daar stak hij niet erg tegen af.

Hop

Vaak ontdekten we hem pas als hij opvloog. Dan viel de zwart-wit tekening van de vleugels het meest op. Streek hij neer, dan werd de kuif even opgezet, zodat je hem dan in vol ornaat kon waarnemen. Maar al heel gauw kwamen de kopveren weer over elkaar te liggen in achterwaartse richting, zodat je dan die kuif op een afstand soms voor de snavel aanzag, waardoor het leek alsof de kop omgedraaid was. Waarschijnlijk was het nest ergens verborgen in een holte in de ruïne van het stenen ge-

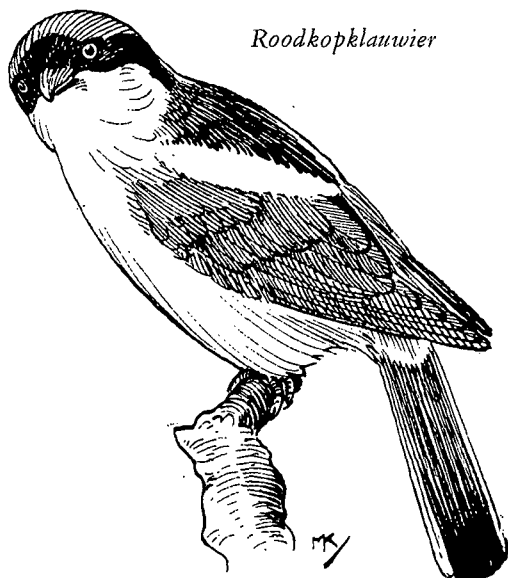
bouwtje. Dat was echter zo dicht begroeid, dat het onmogelijk was om er een nader onderzoek naar te doen zonder de zaak te verstoren.

Datzelfde terrein herbergde ook enige Draaihalzen, maar meestal moesten we ons tevreden stellen met het constateren van hun aanwezigheid aan hun roep. Zo zagen we daar

ook nooit goed de Cettis zangers, hoewel er enige exemplaren hun explosieve zang lieten horen. Toch mochten we er op een van de excursies een heel goed te zien krijgen, wat zeker een buitenkansje was. Op het eerste gezicht deed hij aan een Nachtegaal denken, de rug is echter warmer bruin en de staart slordiger, breder en afgerond.

Op diezelfde excursie maakten we ook kennis met de baltsvlucht van de Kortteenleeuwerik. We hadden hem al wel in de nabijheid van ons hotel gehoord op een van de eerste dagen. Eerst dachten we toen een Fitis te horen, maar die kan daar niet voorkomen. Bovendien was die fitiszang steeds voorafgegaan door een reeks toontjes van gelijke hoogte. Dat bleek de zang van de Kortteenleeuwerik te zijn. Maar gezien hebben we hem toen niet. Een herhaald kort geluidje als van een Pimpelmees maakte ons die tweede keer opmerkzaam op iets onbekends, en toen we de vogel in de lucht ontdekten in een merkwaardige golvende baltsvlucht was determinatie met behulp van 'Bruun' niet moeilijk meer.

Daar zaten ook Grauwe gorzen hun ritselend, klankloos liedje te zingen en omdat de telefoondraden daar ontbraken moesten ze zich wel tevreden stellen met de toppen van Cistusstruiken of iets dergelijks. Ook de Grauwe klauwier zagen we vaak op zo'n uitgestoken toptak zitten, maar waarom ze hem 'grauw' genoemd hebben is toch moeilijk te begrijpen. Of zou het wijfje bij de naamgeving ten doop gestaan hebben? Dat was dan toch al ver vóór het jaar van de vrouw. Het mannetje met zijn roodbruine rug, zijn grijze petje, gemarkeerd door een zwarte oogstreep en zijn zachtrode borst is toch maar weer een sieraad onder de vogels. Jammer dat ze in ons land zo zeldzaam zijn geworden.

Roodkopklauwier

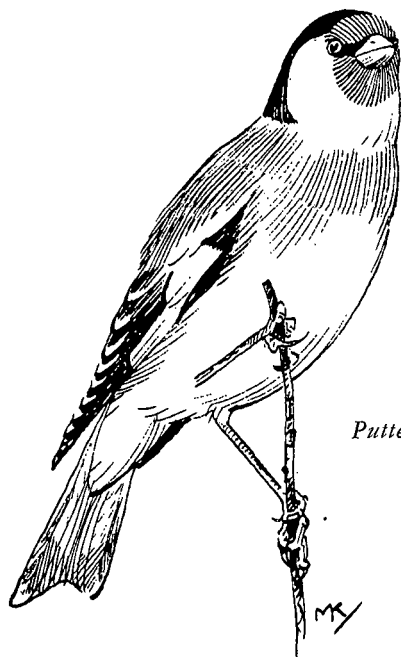
In de buurt van ons terreintje bij het hotel huisde ook een Roodkopklauwier, helemaal niet zo schuw, al zat hij ons soms wel aan te kijken alsof hij ons niet erg vertrouwde. De Roodkopklauwieren van Corsica vormen nog een apart ras, ze missen de witte strepen op de grote slagpennen. Wel hebben ze de kenmerkende witte buitenranden van de schoudervveren, die een grote witte V op de rug vormen.

Zoals gewoonlijk in maquisgebieden konden we ons volop oefenen in het herkennen van de zang van hun bewoners. Voor Nachtegaal en Zwartkop gaf dat geen moeilijkheden, die kennen we voldoende uit ons eigen landje. Er zong echter nog heel wat meer, krasserig meestal in grasmussenstijl. Soms kon je je determinatie op het geluid controleren als de maker ervan zich eens even goed liet zien. Zo leerden we al gauw de Kleine zwartkop met zijn rode oogranden aan de zang herkennen.

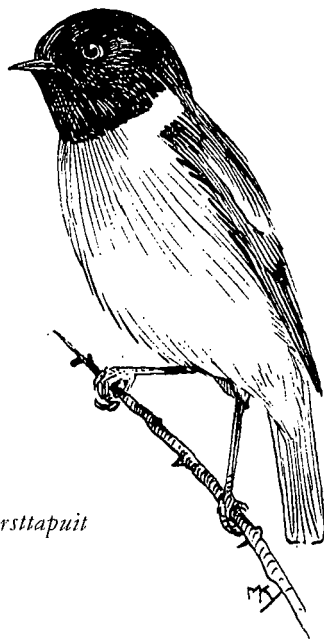
En ook de Provençaalse grasmus gaf op die wijze soms acte de présence. Maar of er ook Sardijnse grasmussen waren? We weten het niet zeker. Je zag wel eens een donker vogeltje door het takken- en bladergewirwar scharrelen, maar zeg dan maar eens precies, wie dat was.

Bij die ruïne, waar Bijeneters en Hoppen huisden, zaten ook een aantal Ringmussen. Nu was dat voor ons natuurlijk niets bijzonders, maar in de genoemde lijst van 'Vogels kijken in Europa' staat hij voor Corsica met een vraagteken, hetgeen betekent dat nadere gege-

vens hierover gewenst zijn. Volgens Kist, Bruun en Makatsch komt de Ringmus niet op Corsica voor. Heinzel echter vermeldt hem er wel. Voous noteert hem met een vraagteken. Dat vraagteken kan nu dus verdwijnen, maar wel was dat bij ons hotel het enige stel Ringmussen dat we op Corsica zagen. Van de Huismussen zagen we vooral de Italiaanse vorm met de grote zwarte bef en de bruine kruin. De Rotsmus zagen we slechts één keer, ook bij dat zelfde gebiedje.

Putter

Roodborsttapuit

Groenlingen waren er als Putters zo talrijk. Vanuit ons hotel konden we ze in hun darteel baltsvluchten volgen. Daar woonde ook de Europese kanarie, die zich op de telefoondraden soms goed liet observeren. Maar het mooist zagen we er een in de zon zitten op onze wandeling door Les Calanche, dat merkwaardige kleurrijke rotsengebied. Een verrassing was daar de Blauwe rotslijster, die op enige meters van ons op een lage rots zich even goed liet bekijken. Maar 't was het enige exemplaar dat we op onze tochten te zien kregen.

Opvallend weinig roofvogels hebben we gezien. Tweemaal een Buizerd, tweemaal een Torenvalk en tweemaal een Rode wouw, één ervan door raven belaagd.

In moerasgebieden zijn we niet geweest. Eenmaal is door enkele deelnemers van onze groep een Kleine zilverreiger gezien. In kleine rietveldjes hoorden we een paar maal de Kleine karakiet, volgens de genoemde lijst slechts of voornamelijk een onregelmatige zomergast.

Op onze excursies werden natuurlijk nog wel meer soorten waargenomen. Maar de grootste beking ging voor ons toch uit van het terreintje bij het hotel. Een bouwplan, aldaar op grote borden in kaart aangekondigd, zal binnenkort een einde maken aan dit vogeldorado. Een spijtige gedachte. Maar de herinneringen aan onze Bijeneters, Hoppen, Putters, Nachtgalen, Draaihalzen en al die maquisbewoners kunnen ons niet afgenomen worden.

Tekeningen van de schrijver

Adres van de schrijver: